

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ

SMART
MOVE

funded by
Iceland
Liechtenstein
Norway grants

SmartMOVE: Pametne rešitve
za trajnostno mobilnost

Katere premike v trajnostni mobilnosti je dosegel projekt SmartMOVE? Oglejte si video!

Pametne rešitve za trajnostno mobilnost

V projektu SmartMOVE Pametne rešitve za trajnostno mobilnost smo se osredotočili na reševanje izzivov upravljanja trajnostne mobilnosti na lokacijah z veliko prometa v Ljubljani, ki predstavlja najbolj obremenjeno prometno vozlišče v državi.

V prestolnico, kjer se nahaja kar četrtina vseh delovnih mest v Sloveniji, se na delo vsakodnevno pripelje več kot 120.000 ljudi. Ljubljanska urbana regija je tako srce prometa v državi in posledično območje z največ negativnimi okoljskimi vplivi motornega prometa. Cilj projekta je bilo omejiti te negativne okoljske vplive, ki so posledica netrajnostnih oblik mobilnosti.

Glavni namen projekta SmartMOVE je bilo vpeljati in promovirati trajnostno mobilnost v podjetjih in javnih ustanovah, pri čemer smo se osredotočili na razvoj vzvodov in opolnomočenje zaposlenih ter delodajalcev za prehod k trajnostni mobilnosti.

Dosežki projekta:

- Zasnovali smo mobilnostne načrte za pet organizacij, ki zaposlujejo večje število ljudi in so na prometnih stičiščih ali je prometna ureditev zanje posebnega pomena za okolje.
- Vzpostavili smo novo modaliteto prevoza na delo, dinamični skupinski prevoz, jo pilotno preizkusili ter analizirali njen potencial za zmanjšanje emisij.
- Z izvedbo izobraževanj smo o temah trajnostne mobilnosti ozavestili preko 300 delodajalcev in zaposlenih in jih opolnomočili za obrat k trajnostni mobilnosti.
- Spletna izobraževanja in niz poučnih videov o dobrih praksah pri uvajanju trajnostne mobilnosti v organizacijo je na voljo na platformi Youtube.
- Zasnovali smo Certifikat trajnostne mobilnosti SmartMOVE, ki je simbol okoljske odgovornosti organizacije, hkrati pa predstavlja orodje za lažje doseganje ciljev trajnostne mobilnosti.
- Za povečanje možnosti uporabe kolesa za prihod na delo smo pred glavnim vhomom v Univerzitetni klinični center Ljubljana, ki je največji zaposlovalec v državi, postavili varovano kolesarnico in stojala za odlaganje koles.
- Za povečanje potenciala za uporabo kolesa za poti znotraj občine in v prestolnico smo v občini Medvode pilotno vzpostavili sistem za javno izposajo e-koles, ki je kompatibilen z Ljubljano.
- Izdelali smo preko 50 priporočil za strateške usmeritve na področju trajnostne mobilnosti za politične odločevalce na lokalni, regionalni in nacionalni ravni in oblikovali predloge za izboljšanje obstoječe celostne prometne strategije Ljubljanske urbane regije.

Financiranje projekta

Projekt SmartMOVE sofinancirajo Islandija, Lihtenštajn in Norveška s sredstvi Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 in ob slovenski soudeležbi v okviru programa Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje.

Skupna vrednost projekta:

1.609.166,79 €

Sodelujemo skupaj za zeleno, konkurenčno in vključujočo Evropo.

Trajanje projekta:

1. maj / **30. april**
2022 / 2024

Partnerji projekta

RRA LUR
regionalna razvojna agencija
ljubljske urbane regije

Institut "Jožef Stefan"
Ljubljana, Slovenija

Institut
za politike prostora
Institute
for Spatial Policies

GoOpti

ZDS
ZDRUŽENJE
DELODAJALCEV
SLOVENIJE

**PARTNERSTVO
ZA TRAJNOSTNO
GOSPODARSTVO**

NORDLANDSFORSKNING
NORDLAND RESEARCH INSTITUTE

Mobilnostni načrti za ustanove

Velike ustanove praviloma ustvarjajo velike prometne obremenitve, s pripravo in uvedbo mobilnostnega načrta pa lahko pomembno izboljšajo prometno urejenost okolice in spodbujajo uporabo trajnostnih načinov potovanja med zaposlenimi in obiskovalci. Z ukrepi mobilnostnega načrta se povečajo prihodi na lokacijo peš, s kolesom ali z uporabo javnega prevoza.

Mobilnostni načrti prinašajo koristi tudi širšemu območju, saj so okoliške ceste manj obremenjene, manj je prometnih zastojev, bistveno pa se izboljša prometna varnost in dostopnost območja.

Ključni element mobilnostnih načrtov je celovit nabor ukrepov, ki vplivajo na spreminjanje potovalnih navad uporabnikov. Še posebej se osredotočajo na uporabnike, ki so pripravljeni

spremeniti svoje vsakodnevne navade in lahko to tudi uresničijo, obenem pa so tisti, ki že potujejo trajnostno, deležni boljših pogojev.

Prednost v mobilnostnih načrtih imajo mehki ukrepi, kot so obveščanje, izobraževanje in organizacija aktivnosti za spodbujanje trajnostne mobilnosti. Ti ukrepi niso finančno zahtevni, zagotavljajo pa zelo ugodno razmerje med stroški in koristmi. Če ukrepi posegajo v infrastrukturo, so namenjeni gradnji avtobusnih postajališč, kolesarskih stez, kolesarnic in pločnikov. V dokumentu praviloma ne sodijo ukrepi, ki bi spodbujali uporabo lastnega osebnega vozila, denimo gradnja dodatnih parkirišč.

SmartMOVE mobilnostni zajtrk: Skupaj do učinkovitih alternativ osebnemu vozilu, Kristalna palača BTC, januar 2023, Ministrstvo za infrastrukturo, SŽ – Potniški promet, GoOpti, Avantcar, IPoP – Inštitut za politike prostora, Nomago

Mobilnostni načrti SmartMOVE za izboljšanje prometnega stanja v LUR

V okviru projekta SmartMOVE smo pripravili pet mobilnostnih načrtov. Štirje so bili izdelani za večje generatorje prometa, ki lahko s pravilnim načrtovanjem mobilnosti postanejo del rešitve za boljše prometno stanje v Ljubljanski urbani regiji. To so UKC Ljubljana ter podjetja BTC, IKEA Slovenija in Studio Moderna* Načrt smo izdelali še za območje Krajinskega parka Ljubljansko Barje, ki leži na samem robu urbanega središča in zaradi svoje biodiverzitete zahteva izjemno premišljeno upravljanje dostopa.

Ključni cilj ukrepov je znižati uporabo enoosebnih prevozov z avtomobilom, in sicer za pet odstotkov v petih letih ter spodbuditi trajnostne načine potovanja, kar bo koristilo tako okolju kot prometni varnosti.

Inštitut za politike prostora IPoP je za namen priprave načrtov med zaposlenimi v navedenih ustanovah izvedel obsežna anketiranja o njihovih potovalnih navadah, z njimi razpravljal

v fokusnih skupinah, opravili pa so tudi intervjuje z vodstvi. Na osnovi izhajajočih analiz in temeljite preučitve prostorskih dejavnikov je Ljubljanski urbanistični zavod zasnoval niz ukrepov, ki jih je sprva potrdilo vodstvo, nato pa so bili predstavljeni še ključnim kadrom, ki so jih rangirali glede na pomembnost.

Ukrepi so prilagojeni specifikam posamezne ustanove, obsegajo pa denimo:

- optimizacijo načrtovanja delovnega časa za povečanje možnosti sopotništva,
- uvedbo platforme za dogovore o skupnih prevozih,
- uvedbo mobilnostnega koordinatorja,
- promocijske aktivnosti za kolesarjenje in hojo (na primer petkov zajtrk za kolesarje, tekmovanje za nabiranje trajnostnih kilometrov in podobno),
- službena (e-)kolesa,
- garderobe in tuši za kolesarje,
- uvedbo možnosti dinamičnega skupinskega prevoza,
- pripravo pobud za prilagoditev sistema JPP,
- pripravo pobud za uvedbo rumenih pasov na obodnih cestah in podobno.

*V zaključni fazi izdelave načrta za podjetje Studio Moderna d.o.o. za lokacijo na Litostrojski cesti v Ljubljani, je bil za ustanovo izdan sklep o začetku stečaja, kar je bistveno vplivalo zaključevanje mobilnostnega načrta kot tudi na potencial izvajanja predvidenih ukrepov za izboljšanje prometnih razmer. Večji del vsebine mobilnostnega načrta ostaja relevanten za vsakokratnega lastnika prostorov na obravnavani lokaciji, tako da bo v primeru izkazanega Interesa predan novemu lastniku.

Mobilnostni načrt za Univerzitetni klinični center (UKC) Ljubljana

UKC Ljubljana je največja in največja zdravstvena ustanova v Sloveniji in ena največjih v Srednji Evropi. Zaposluje preko 8.500 oseb, zanje pa je na voljo vsega 1200 parkirnih mest, ki se dodeljujejo v skladu z internim pravilnikom. Območje UKC Ljubljana je locirano v neposredni bližini mestnega središča, ob eni glavnih mestnih vpadnic. Dostopnost s kolesom, peš in z javnim potniškim prometom je zadovoljivo urejena.

Na delovno mesto v UKC polovica osebja prispe s svojim osebnim vozilom. Največ zaposlenih je v raziskavi odgovorilo, da bi pripravljene spremeniti svoje potovalne navade, če:

- bi imeli možnost prevoza s kombijem od vrat do lokacije zaposlitve,
- bi imeli boljšo ponudbo javnega prevoza,
- bi se čas potovanja na delo štel v delovni čas.

Mesto parkiranja koles pred postavitvijo varovane kolesarnice

Jure Dolinar, pomočnik generalnega direktorja UKCL za investicije

»Izziv Ljubljane in kliničnega centra je že vrsto let zagotoviti čim boljšo logistiko in dostopnost za vse uporabnike bolnišnice. Na tem področju so že bili storjeni prvi koraki, saj sta UKCL in Mestna občina Ljubljana s skupnimi močmi že uvedla Klinko Kavalirja in uredila dostop s P+R. S pomočjo mobilnostnega načrta si bomo prizadevali zagotoviti še prijaznejšo dostopnost UKCL tako za zaposlene kot za paciente in obiskovalce.«

Postavitev varovane kolesarnice SmartMOVE

Kako je potekala priprava mobilnostnega načrta za UKC Ljubljana? Oglejte si video!

Mobilnostna načrta za BTC d.d. in IKEA Slovenija d.o.o.

BTC d.d. pod blagovno znamko BTC City upravlja enega izmed največjih poslovnih, nakupovalnih, rekreativno-zabavišnih, kulturnih in inovacijskih središč pri nas, na območje pa dnevno prihaja preko 3000 zaposlenih. Njegov del je tudi trgovski center IKEA Slovenija, kjer je bilo maja 2023 zaposlenih 379 ljudi, osebju pa se pridružujejo še študenti.

Čeprav je območje BTC odlično dostopno za motorna vozila, predstavljajo veliko težavo jutranje in popoldanske prometne konice, stalnica pa so tudi zastoji v času nakupovalnih mrzlic. Za pešce in kolesarje je na voljo dobro urejena infrastruktura, vključno z javnimi sistemi izposoje koles ter številnimi parkirišči za kolesa. Poslovalnica IKEA ima urejeno tudi varovano kolesarnico s polnilno postajo za električna kolesa. Javni potniški promet omogoča dokaj dobre in frekventne povezave. Infrastrukturne danosti za trajnostne prihode na delo so torej izjemno dobre.

Anketa o potovalnih navadah zaposlenih kaže, da večina na delo vendarle potuje z avtomobilom, a obstaja opazen potencial za spremembo navad k prehodu na kolesarjenje ali javni prevoz. Razlogi za uporabo alternativnih prevoznih sredstev so visoki stroški vožnje, skrb za okolje in uživanje v aktivnosti. Zaposleni so izpostavili, da bi bili pripravljeni spremeniti navade tudi, če bi bile na voljo alternativne oblike prevoza kot je skupinski dinamični prevoz, če bi bili urniki osebja bolje usklajeni in omogočali več sopotništva in če bi trajnostni prihodi omogočali stimulacije kot so dodatni dan dopusta, vštevanje določenega potovalnega časa v delovni čas in podobno.

Vizija mobilnostnega načrta tako za podjetje BTC kot za IKEA Slovenija temelji na:

- želji po izboljšanju oziroma obvladovanju prometnih težav na cestnem omrežju,
- ozaveščanju o negativnih vplivih motoriziranega prometa na ljudi in okolje,

Sistem za javno izposajo e-koles, BTC City, 2023, Foto: IPoP, LUZ

- izboljšanju zdravja zaposlenih s spodbujanjem alternativnih zdravih načinov potovanja,
- zmanjševanju stroškov, ki jih zaposleni porabijo za prihod na delovno mesto,
- izboljšanju prometne varnosti na območju ustanove in širše.

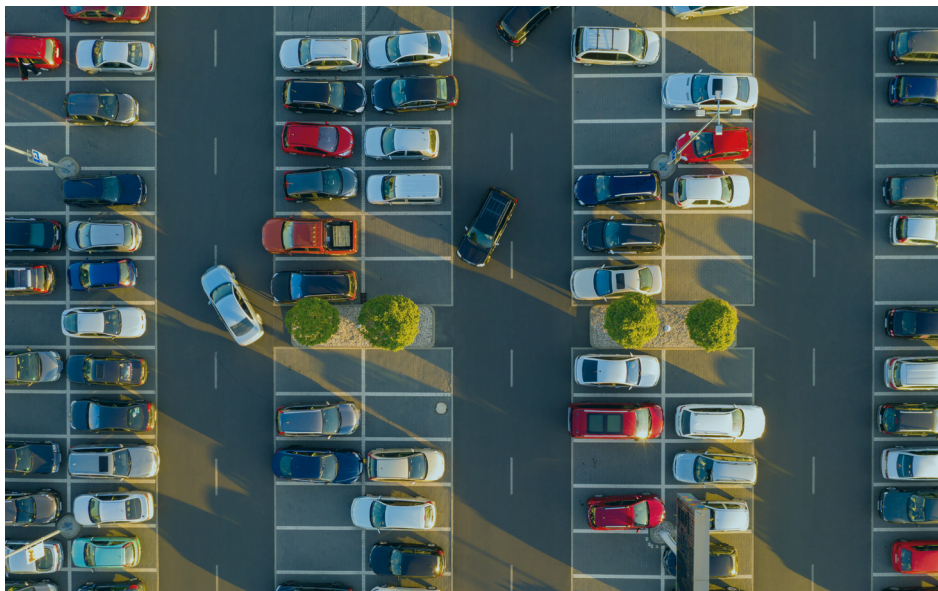
IKEA Slovenija je že v času trajanja projekta izvedla enega pomembnejših ukrepov za uspešno izvajanje ukrepov trajnostne mobilnosti, in sicer so pripisali naloge mobilnostne koordinatorke izbrani sodelavki, ki bo skrbela za uspešno napredovanje trajnostne mobilnosti podjetja.

Izvedba fokusne skupine v podjetju IKEA Slovenija, 2023

Kako je potekala priprava mobilnostega načrta za IKEA Slovenija? Oglejte si video!

Cas Lachaert, vodja trga, IKEA Slovenija, d.o.o.

»Podjetje IKEA ima na globalni ravni ambicijo postati podnebno pozitivno do leta 2030. Trajnostna mobilnost je pomemben del tega. V podjetju IKEA Slovenija se zavedamo priložnosti za soustvarjanje sprememb, denimo preko ozaveščanja in zagotavljanja ustrezne infrastrukture v bližini trgovine IKEA Ljubljana. Zaposlene in kupce podpiramo pri izbiri okolju prijaznejših oblik mobilnosti, saj verjamemo, da s takšnim pristopom ustvarjamo boljši vsakdan za mnoge ljudi.«

Miha Mermal, izvršni direktor za marketing in trajnostni razvoj, BTC d.d.

»BTC je na letni ravni deležen več kot 21 milijonov obiskov oziroma se na območje letno pripelje 12 milijonov vozil. Na območju je zaposlenih preko 3000 ljudi, ki se na delo vozijo z različnih koncev Slovenije. Z mobilnostnim načrtom želimo poiskati nove možnosti prevoza in dodatno prometno razbremeniti območje BTC. Računamo, da bo uspešno dopolnil druge trajnostne načine mobilnosti, ki jih razvijamo v BTC.«

Mobilnostni načrt za območje Krajskega parka Ljubljansko Barje

Vizija razvoja mobilnosti v Krajskem parku Ljubljansko barje, ki sega na območje sedmih različnih občin, v ospredje postavlja zmanjšanje motoriziranega prometa in spodbujanje trajnostnih prihodov na območje in po njemu, motorni promet pa je usmerjen na urejene dostopne točke.

Ključni ukrepi načrta zato vključujejo ureditev vstopnih točk, izboljšanje infrastrukture, boljši nadzor nad motornim prometom ter informiranje obiskovalcev o trajnostnih možnostih dostopa. Glede na rezultate v preteklosti izvedenih anket, ki kažejo na trend rasti dostopa do parka z motornimi vozili, je še posebej pomembno izboljšati dostopnost s trajnostnimi oblikami mobilnosti in ureditvijo premišljene parkirne politike. Dobra dostopnost s kolesarskimi in pešpotmi ter javnim prevozom lahko bistveno prispeva k izboljšanju mobilnosti na tem območju.

Janez Kastelic, direktor Krajskega parka Ljubljansko barje

»Želimo si, da bi imela vsaka občina svojo vstopno točko, preko katerih bi lažje uvajali in upravljali trajnostno mobilnost. Z mobilnostnim načrtom lahko zasnujemo ukrepe, kako in na kakšen način lahko ljudje trajnostno pridejo do vstopnih točk in potem nadalje na trajnostne načine raziskujejo park«.

Usposabljanja prejemnikov mobilnostnih načrtov – pot do uspeha

Mobilnostne načrte smo pospremili tudi z izobraževanji delodajalcev in zaposlenih, kar je novost glede na ustaljeni proces priprave tovrstnih načrtov. Vodstva smo poglobljeno seznanili s prednostmi upravljanja mobilnosti in konkretnimi ukrepi, predvidenimi v mobilnostnem načrtu. Izobraževanje predstavlja pomembno podporo vpeljavi ukrepov in povečuje možnost uspeha. Poleg skupnega dela po izvedbi usposabljanja imajo predstavniki podjetij možnost tudi individualnih svetovanj.

Vzpostavitev sistema za javno izposajo e-koles v Medvodah

Otvoritev javnega sistema za izposajo e-koles v občini Medvode, april 2024; Marjan Beltram in Peter Palandačič, Nomago d.o.o.; Jadranka Plut, MOPE; Ana Petrovčič in Župan Nejc Smole, Občina Medvode; Matej Gojčič, RRA LUR, Foto: Brina Medvešček

Osrednji namen projekta SmartMOVE je zmanjševanje motoriziranega prometa v Ljubljanski urbani regiji kot prometno najbolj obremenjenem območju v državi, pri čemer je posebna pozornost namenjena prav izboljšanju migracij na delo.

S tem namenom smo v pilotni občini vzpostavili sistem za javno izposajo e-koles, ki je tudi prvi v regiji kompatibilen s tistim v prestolnici. Kot pilotna občina so bile izbrane Medvode, ki se soočajo s številnimi izzivi pri urejanju prometa, še posebej pa z dnevnimi migracijskimi tokovi v smeri Ljubljane. Kolesa so del sistema Nomago Bikes, izposoja pa je možna tudi z mestno kartico Urbana. Občani bodo tako lahko premagovali razdalje znotraj občine na trajnosten način, predvsem pa potovali trajnostno tudi v Ljubljano.

Na različnih delih občine smo v okviru projekta postavili 3 postaje e-koles z 10 priklonimi mesti in 7 kolesi. Občina je naložbo še okrepila z lastnimi sredstvi, tako da ima občina Medvode 4 postaje s 15 priklonimi mesti in 10 e-kolesi.

Postaja za javno izposajo e-koles pri tržnici Medvode, april 2024, Foto: Matej Osolnik

Odgovorni partner:
**Regionalna razvojna
agencija Ljubljanske
urbane regije**

v sodelovanju z Ljubljanskim
urbanističnim inštitutom

Postavitev varovane kolesarnice in stojal za kolesa - UKC Ljubljana

Postavitev varovane kolesarnice v neposredno bližino glavnega vhoda v UKC Ljubljana (pri pavilijonu)

Obsežna anketa, ki je bila opravljena v sklopu priprave mobilnostnega načrta za UKC Ljubljana in je zajela več kot 900 zaposlenih, je pokazala, da obstaja izjemno velik potencial na področju kolesarjenja. Številni zaposleni so povedali, da bi avto pustili doma in na delo prikolesarili, če bi lahko med delovnim časom kolo pustili na varnem.

Postavitev varovane kolesarnice je ukrep, ki je uglasen s potencialom za spremembo potovalnih navad v UKC in lahko spodbudi aktivne prihode na delovno mesto.

Varovano kolesarnico smo glede na veliko povpraševanje po kolesarskih parkirnih mestih pospremili še s postavitvijo 15 stojal za kolesa in skiroje.

Postavitev 15 stojal za odlaganje koles in skirojev na glavno dostopno ploščad UKC Ljubljana

v sodelovanju z IPOP
- Inštitutom za politike
prostora, Inštitutom
Jožef Stefan in
Regionalno razvojno
agencijo Ljubljanske
urbane regije

Pilotne linije dinamičnega skupinskega prevoza na delo

Gremo Skupaj

Po podatkih iz leta 2021 se na območju Ljubljane z okolico odvija kar 80 % vseh dnevnih potovanj. Visok delež migracij na delo znatno prispeva h količini prometa in gneči v prometnih konicah. Dnevni vozačem iz krajev, ki so z Ljubljano z javnim potniškim prometom (JPP) slabše povezani ali pa so kapacitete JPP prenizke, je potrebno ponuditi privlačne alternative osebnemu vozilu.

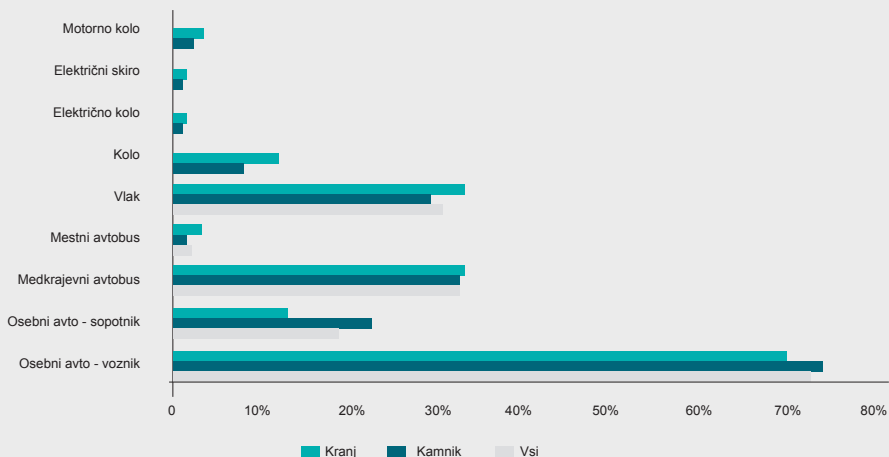
V sklopu projekta SmartMOVE smo pilotno razvili in preizkusili dinamični skupinski prevoz s kombiji, ki se lahko približa udobju, hitrosti in fleksibilnosti prevoza na delo z lastnim avtomobilom. Organizirani prevozi v kombijih, pri katerem so zaposleni lahko izbrali svoj čas odhoda in vračanja domov z dela, so se izvajali tri mesece – v februarju, marcu in aprilu 2023 ter so bili za uporabnike povsem brezplačni. Izbrani prebivalci Kranja, Kamnika, Domžal, Radomelj, Komende, Mengšša ali

Trzinca so na trajnosten način potovali na delovno mesto na območju UKC in BTC ter domov.

Prevozi na območje Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana ali nakupovalnega središča BTC so se izvajali vsak delovni dan, za namen testiranja pa občasno tudi preko vikenda. Okvirna ura pobiranja in odlaganja na domu je bila vnaprej dogovorjena v skladu z željami uporabnika, o točni uri prevoza naslednjega dne pa je uporabnik prejel obvestilo preko e-pošte in SMS s strani koordinatorja prevozov GoOpti, kar je prispevalo k preprečevanju morebitne negotovosti uporabnika o izvedbi prevoza.

Pri podjetju GoOpti so preko spletne strani »Gremo Skupaj«, postavljene posebej za ta projekt, prejeli kar 573 prijav na prevoze. Izmed teh so nato izbrali 131 uporabnikov, ki so prevoze uporabljali enkrat do petkrat tedensko.

Običajni načini prevoza (normirano s številom uporabnikov v %)

Učinki in zadovoljstvo uporabnikov

Anketa o zadovoljstvu uporabnikov je pokazala, da je t. i. dinamični “shuttle”, ki se prilagaja potrebam ljudi, v največjem delu pritegnil prav osebe, ki te iste poti večinoma opravljajo s svojim lastnim vozilom (kar 73 %). S preходом na dinamični prevoz se vsi ti avtomobili umaknejo s cest, hkrati pa le zmerno konkurirajo drugim oblikam javnega prevoza. Kot so ugotovili na Inštitutu Jožef Stefan, to povzroči tudi znatno zmanjšanje škodljivih emisij CO₂, NO_x in trdnih delcev v okolje: od 30 % do 70 %. Prav tako je dinamični prevoz primerljiv z drugimi načini prevoza glede na hitrost in porabljeni čas.

Kar tri četrtine uporabnikov bi se tudi v prihodnje odločilo za tak način potovanja na delo, predvsem zato, ker odpadejo skrbi in stres, povezan z vožnjo z lastnim avtomobilom. Potniki so najbolj cenili brezskrbnost, ki jo s seboj prinaša ta način prevoza, njegovo zanesljivost, bližino postaje, udobje in dejstvo, da jih razreši nadloge iskanja parkirnega prostora.

Sodelujoči v pilotnem projektu bi bili mesečno za tak prevoz pripravljeni plačati okoli 70 evrov, kar je malce manj kot polovica ocenjenega dejanskega stroška na osebo. Za preostanek bi bilo potrebno poiskati vire sofinanciranja.

Dolgoročen obstoj dinamičnega prevoza na delo, ki se je v okviru projekta izkazal kot odlična alternativa prevozu na delo z osebnim avtomobilom, je torej mogoč, vendar zahteva tesno sodelovanje političnih odločevalcev, JPP, podjetij in uporabnikov. Na ravni države bi bil potreben razmislek, ali je smiselno to modaliteto prevoza in morebitne druge alternative funkcionalno vključiti v strategijo upravljanja mobilnosti, na tej osnovi pa bi bilo potrebno na novo osmisliti vrednotenje prevoza na delo, ki bo spodbujalo trajnostna potovanja. Korak v tej smeri bi lahko naredili tudi delodajalci in vsaj vlaganja v parkirna mesta preusmerili v različne oblike trajnostne mobilnosti za svoje zaposlene. Svojo vlogo bi lahko odigrale tudi občine ali pa vsi od naštetih v skupnem modelu.

Znižanje emisij

Projekt SmartMOVE je naslavljal najrazličnejše deležnike in jih spodbujal k uporabi in promociji dinamičnih prevozov preko izobraževanj za zaposlene in delodajalce, posvetov in javnih dogodkov ter zagovorniških aktivnosti.

Rezultati - izpusti CO2

Emisije CO2 - BaU	Emisije CO2 - BaU uteženo na št. potnikov, pogostnost voženj	Emisije CO2 GoOpti total
23,9 t	17,3 t	10,9 t (-37%)

Rezultati - izpusti trdnih delcev (PM)

Emisije PM - BaU	Emisije PM - BaU uteženo na št. potnikov, pogostnost voženj	Emisije PM GoOpti total
1,44 kg	1,05 kg	0,30 kg (-70%)

Rezultati - izpusti NOx

Emisije NOx - BaU	Emisije NOx - BaU uteženo na št. potnikov, pogostnost voženj	Emisije NOx GoOpti total
23,21 kg	17,2 kg	5,3 kg (-70%)

Analizo so opravili na Institutu Jožef Stefan.

Kaj vam je pri prevozi z GoOpti najbolj všeč glede na vaš običajni način prevoza na tej relaciji? (TOP 6 odgovorov)

37

Vozi drugi, brezskrbnost, manj napora

25

Točnost, hitrost, zanesljivost, neposredna vožnja z malo postanki

15

Bližina postaje, manj hoje, od vrat do vrat

13

Ni iskanja parkirišča

9

Prijaznost

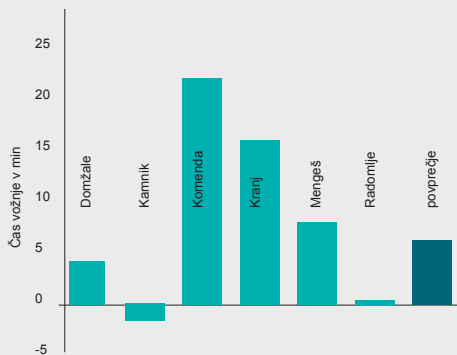
9

Udobnost, sprostitev, počitek

Kakovost prevoza GoOpti v primerjavi z običajnim načinom prevoza

Povprečno zmanjšanje časa vožnje

Kako so doživljali prevoze uporabniki in kakšne so ugotovitve? Oglejte si videa!

Odgovorni partner:

Združenje delodajalcev Slovenije

v sodelovanju z Inštitutom za politike prostora IPOPOP in Regionalno razvojno agencijo Ljubljanske urbane regije.

Dobre prakse in izkušnje upravljanja trajnostne mobilnosti v podjetjih in ustanovah, izobraževanje v Hiši EU, Ljubljana, januar 2024, foto: Urša Peršič

Od besed k dejanjem

Da bi spodbudili spremembe potovalnih navad zaposlenih pri potovanju na delo, smo želeli o različnih temah trajnostne mobilnosti ozavestiti čim večje število delodajalcev in zaposlenih in jih opolnomočiti za učinkovit pristop k upravljanju mobilnosti.

V okviru projekta je bilo s tem namenom izvedenih pet brezplačnih izobraževanj za delodajalce, zaposlene in zainteresirano javnost, na katerih so strokovnjaki z različnih področij na zanimiv in vključujoč način predstavili različne teme, učinke in dobre prakse trajnostne mobilnosti. Udeležencem so približali možnosti in načine, kako spodbujati trajnostno mobilnost v organizaciji, da bi postopoma dosegli spremembo potovalnih navad in prispevali k zmanjševanju motornega prometa. Pomembno podporo izobraževanjem je nudil niz poučnih videov o navdihujočih praksah trajnostne mobilnosti v podjetjih in ustanovah, ki so jih

izdelali na IPOPOP - Inštitutu za politike prostora.

Izobraževanj se je udeležilo preko 300 delodajalcev in zaposlenih. Izjemen odziv podjetij in javnih ustanov na izobraževanja zelo jasno kaže na dejstvo, da je zanimanje za trajnostno mobilnost veliko.

Vsa štiri spletna izobraževanja, ki jih je vodilo desetih mobilnostnih strokovnjakov, si lahko ogledate na platformi Youtube.

Peto izobraževanje je potekalo 17. januarja 2024 v Hiši EU in je bilo namenjeno predstavitvi dobrih praks s strani podjetij, ki se s trajnostno mobilnostjo že uspešno ukvarjajo. Svoje aktivnosti so predstavljali Dechatlon, IKEA Slovenija in Sibo Group. Sledila je okrogla miza, na kateri so predstavniki podjetij in predstavnica Ministrstva za okolje, podnebje in energijo razpravljali o izzivih in rešitvah upravljanja trajnostne mobilnosti ter o spodbudah, ki bi pospešile napredek trajnostne mobilnosti med zaposlenimi.

Oglejte si spletna izobraževanja!

Uvajanje in upravljanje trajnostne mobilnosti v podjetjih

Katera orodja so delodajalcem na voljo za uspešno naslavljanje mobilnosti v podjetjih in ustanovah za spodbujanje kolesarjenja, uporabe javnega prevoza ter racionalnejše rabe avtomobila? Predstavitve mobilnostnega načrta kot strateškega dokumenta za obravnavo stanja, vzpostavitev vizije in nabora ukrepov za spreminjanje potovalnih navad zaposlenih.

Predavatelji: Klemen Gostič, Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije; Rok Vodopivec, Ljubljanski urbanistični zavod; dr. Aidan Cerar, IPoP – Inštitut za politike prostora. Posnetek webinarja si lahko ogledate na kanalu [Youtube](#).

Upravljanje parkiranja in optimizirana raba avtomobila

Kateri so ukrepi, vezani na upravljanje parkiranja oziroma parkirišč, kaj zajema celovito naslavljanje optimizirane rabe avtomobila ter in katere so inovativne rešitve, ki jih ima na voljo organizacija za spodbujanje trajnostne mobilnosti zaposlenih?

Predavatelj: Urban Jeriha, IPoP – Inštitut za politike prostora; Lea Rikato Ružič, PNZ d.o.o. Posnetek webinarja si lahko ogledate na kanalu [Youtube](#).

Upravljanje mobilnosti podjetij: koristi za zaposlene, okolje in poslovanje

Trajnostna mobilnost podjetjem in zaposlenim omogoča učinkovitejše izkoriščanje delovnega časa, zmanjševanje stroškov in obremenitve okolja. Kateri so izzivi upravljanja mobilnosti podjetij ter na kakšen način lahko podjetja spodbudijo spremembe v svoji kulturi in kakšne so koristi za zaposlene, okolje in poslovanje podjetij pri prehodu na ogljično nevtralnost?

Predavatelji: Ana Struna Bregar, CER Partnerstvo, Petra Kandus, svetovalka za trajnostni razvoj, Žiga Čebulj, svetovalec za trajnostni razvoj. Posnetek webinarja si lahko ogledate na kanalu [Youtube](#).

Zdravstveni vidiki mobilnosti zaposlenih

S spodbujanjem aktivnega prihoda na delo in ozaveščanjem o škodljivosti sedečega življenjskega sloga lahko občutno pripomoremo k splošnemu zdravju zaposlenih. Aktivni prihodi na delo manjšajo povprečno letno bolniško odsotnost in večajo splošno zadovoljstvo zaposlenih. Katera so aktualna spoznanja vpliva trajnostne mobilnosti na zdravje zaposlenih ter učinkoviti pristopi?

Predavatelj: dr. Maja Simoneti, IPoP – Inštitut za politike prostora in dr. Davor Kontič, IJS – Institut "Jožef Stefan". Posnetek webinarja si lahko ogledate na kanalu [Youtube](#).

Dogodki za splošno javnost

Projekt SmartMOVE na sejmju mobilnosti ŽurMobill pred Križankami, Evropski teden mobilnosti 2022, foto: Aleš Rosa

Projekt SmartMOVE na sejmju mobilnosti ŽurMobill pred Križankami, Evropski teden mobilnosti 2022, foto: RRA LUR

Certifikat SmartMOVE

S ciljem ozaveščanja in spodbujanja trajnostne mobilnosti v podjetjih in javnih ustanovah je bil v okviru projekta razvit specializiran certifikat. Organizacijam, ki se z mobilnostjo aktivno ukvarjajo, ponuja možnost, da svojo okoljsko odgovornost izkažejo navzven, obenem pa jim pomaga pri opredeljevanju in hitrejšemu doseganju trajnostnih ciljev.

Certificiranje pa ni zasnovano le kot sredstvo preverjanja, temveč tudi orodje za izboljševanje stanja na področju trajnostne mobilnosti. Omogoča namreč identifikacijo največjih potencialov za napredek v spremembi potovalnih navad zaposlenih, na tej osnovi pa se lahko organizacija odloči za najbolj smiselne ukrepe.

Certifikat lahko pridobi vsaka organizacija, ki:

- kontinuirano spremlja potovalne navade in mobilnostno strukturo svojih zaposlenih,
- načrtuje, izvaja, spremlja in vrednoti rezultate svojih ukrepov in aktivnosti za izboljšanje trajnostne mobilnosti v organizaciji in
- izkazuje dobro stanje oziroma napredek pri izboljšanju stanja trajnostne mobilnosti.

Samoevalvacijski vprašalnik

Vsem organizacijam je brezplačno na voljo kratek anonimni vprašalnik. Z njegovo pomočjo lahko preverijo, ali in v kolikšni meri izpolnjujejo zahteve za pridobitev certifikata SmartMOVE. Dostopen je na spletni strani smart-move.si. Vprašalnik omogoča tudi pridobitev konkretnih priporočil, kje je potrebno ukrepati, da bo pridobitev mogoča.

Pridobitev certifikata

V postopku pridobitve certifikata organizacija v sodelovanju z nosilcem certificiranja pregleda in oceni stanje trajnostne mobilnosti v organizaciji preko relevantnih vprašanj kot so:

- Kolikšno je zavedanje o stanju mobilnosti v organizaciji in kolikšna zavezanost ciljem?
- Ali obstaja organizirano ukvarjanje trajnostno mobilnostjo ali sodelovanje s trajnostnemu razvoju zavezanimi organizacijami?
- Kolikšno je poznavanje potovalnih navad zaposlenih in potencialov za trajnostno mobilnost in kateri so ključni deležniki?
- Ali vizija razvoja vključuje tudi trajnostno mobilnost?

- Ali so zastavljene prioritete in cilji trajnostne mobilnosti in na kakšni ravni?

Ali so bili v preteklosti že izvedeni projekti s področja trajnostne mobilnosti, na primer izobraževanje zaposlenih, zagotavljanje informacij strankam ipd.?

- Ali obstajajo specifični ukrepi, vezani na hojo, kolesarjenje, javni prevoz, zmanjšanje uporabe osebnih avtomobilov? Kolesarjenje na primer vključuje ukrepe: enostaven dostop, stojala za kolesa blizu vhoda, ukrepi za preprečevanje kraje, pripomočki za vzdrževanje, dostopnost koles na delovnem mestu, nagrade za kolesarjenje v službo in popusti za zaposlene pri nakupu kolesarske opreme.
- Ali prostorsko načrtovanje upošteva vidik trajnostne mobilnosti?
- Ali spremljate in vrednotite projekte in ukrepe trajnostne mobilnosti?

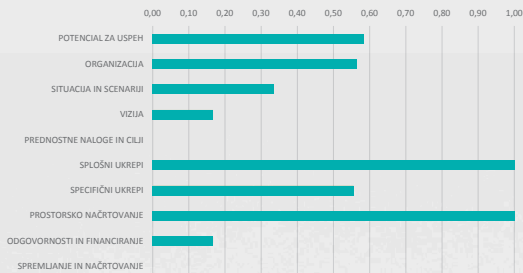
Postopek pridobitve certifikata in sistem kriterijev za pridobitev je bil v celoti razvit na Institutu Jožef Stefan, po poteku projekta pa certifikat v upravljanje prevzema Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije RRA LUR. Za več informacij se obrnite na info@rralur.si.

v sodelovanju z IPoP - Inštitutom za politike prostora, Raziskovalnim inštitutom Nordland in Regionalno razvojno agencijo Ljubljanske urbane regije

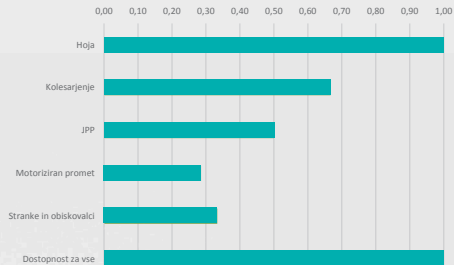
Oglejte si video o
Certifikatu trajnostne
mobilnosti SmartMOVE.

Ocena po kategorijah

Specifični ukrepi

Priporočila za politične odločevalce

Predstavitve projekta SmartMOVE članom CER Partnerstva za trajnostno gospodarstvo in posvet o vpeljavi trajnostne mobilnosti, Kras, september 2022

Za oblikovanje učinkovitejših politik za spodbujanje trajnostne mobilnosti pri potovanju na delo smo v okviru projekta SmartMOVE pripravili nabor priporočil za politične odločevalce na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

K nalogi smo pristopili celostno. Za razumevanje širšega konteksta trajnostne mobilnosti smo preučili mednarodne politike in smernice evropske zakonodaje. Ob tem smo analizirali stanje mobilnosti v Sloveniji in zajeli pregled prometne politike, infrastrukture, uporabe javnega prevoza, stopnje onesnaženosti zraka ter potrebe in izzive posameznih regij. Da bi temeljito razumeli trenutno stanje mobilnostnih navad v gospodarstvu, smo analizirali še mobilnostne navade v 50 slovenskih podjetjih.

Sledil je pregled ciljev trajnostne mobilnosti v Nacionalnem energetskem podnebnem načrtu (NEPN) ter aktivno sodelovanje pri pobudah za njegove dopolnitve, ki so bile posredovane v državni svet, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo ter Konzorcij NEPN. Glavni apel

odločevalcem je bil določitev jasnih in merljivih ciljev za izboljšanje trajnostne mobilnosti ter podpora ustreznim ukrepom, ki bodo pomagali k doseganju zastavljenih ciljev.

Z zbranimi podatki so bila ustvarjena končna priporočila za odločevalce, ki so bila razdeljena na osem tematskih sklopov. Sklopi priporočil se nanašajo na:

- zakonodajne zahteve,
- infrastrukturne naložbe,
- izobraževanje in dvig zavedanja o koristih trajnostne mobilnosti,
- ustvarjanje privlačnih priložnosti za zaposlene,
- sodelovanje z zasebnim sektorjem,
- uvajanje sprememb na področju mobilnosti pri odločevalcih,
- raziskave in inovacije ter
- spodbujanje elektrifikacije.

Oblikovanih je bilo več kot 50 priporočil, ki so za jasnejši in bolj temeljit pregled razvrščena tudi glede na zahtevnost izvedbe, prioritetenost in ročnost ter glede na njihov učinek na zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.

Kolofon

SmartMOVE:	Pametne rešitve za trajnostno mobilnost
Izdala in založila:	Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije, Tehnološki park 19, Ljubljana
Uredila:	Brina Medvešček, RRA LUR
Oblikovanje:	Darja Brečko Poženel, Fia Rus, DBP studio
Fotografije:	RRA LUR, Adobe stock, Freepik
Tisk:	Caballus
Naklada:	500 izvodov

Ljubljana, april 2024

@ Copyright RRA LUR in projekt SmartMOVE: Uporaba in objava vsebin sta dovoljeni le z navedbo vira.

Ta brošura je nastala s finančno podporo Finančnega mehanizma EGP. Za vsebino te brošure je odgovorna izključno RRA LUR in zanj v nobenem primeru ne velja, da odraža stališča nosilca programa Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ

SMART
MOVE

funded by
Iceland
Liechtenstein
Norway grants